

מאי טעמא דרביא נפירי וארי ארתוי. אע"ג דלוקימנא לעיל לעיני דלמירי בקשוה הכא מפרש לפוס משמעות ריהטא דמתיני ומשום שהלירין לעיל לא חש להלירין הכא וממוך פי' הקונ' משמע דל"ג דילמא נפיל ואמי לאתיי: **מושום דמחוי במאן דאורי ארונגא.** אצל משוי אינו צבטל אנג אפטר ומשום דילמא נפיל נמי ליכא למישא כחייש גבי זוג בריש במה אשה (לקמן דף וס) דלכא מיירי צרינג וזמני נחם כל שהו חריג לא גורז: **דלא צמצייה יארי.** פירש"י שאנשוא"ש דהיינו עלוקה ואין נראה דלין מוצטת אלף דס ועוד דהוה ליה למיגר עולוקת ולא אשכחן דקרי להו יאלי בשום מקום ונראה דילמא היינו נמי קופר דמתיני כדלמר בריש צנא צמרא (דף ד) גבי הורדוס אהדר ליה כלילא דילאי ונקרינאו לעיניה והאנקה מתרגמינן יאלי (ויקרא ט) והוא שקורין הילרנזין: **הוה מעשר ר' אלעזר בן עזריה ב"ש שהא ושחא.** הקשה ר"מ דלמר ב"ש צמרא דצבורות (דף גג וס) דלין מעשר צממה נוהג אחר המוצרין מפני התקלה א"כ צומן הבית הוה מעשר ומקממא צ"ג ז"ג שנה היה כשעשר וא"כ מאי קאלמר דהוה מעשר כל שמה ושתמא דע"כ לא היה צמעת חורבן הבית לכל היומר כי אסן צ"ג ז"ג או ט"ו ששכי רבי יוחנן צ"ג זכאי משך נשיאמו אחר המוצרין שנה או שמיים דממה מקנות מקן אחר המוצרין דמתני משמיר צממ"ק המתקן רבי יוחנן צ"ג זכאי ואמרי ר"ג רבי אלעזר הוה נכסביא אותה מומיני היה נשאל שמיים או ג' קודם שמינו רבי אלעזר צ"ג עזריה כדלמר צמק תלת השחרי (דף ט) אשמק צמריה ו' לרבי דזקן וקודם לכן צמריה וכשהעמידוהו נשאל היה צ"ג שנה כדלמר תמס הרי צמעת המוצרין היה צ"ג ז"ג או ט"ו לכל היומר וי"ל דקודם גזרה הוה מעשהו אי נמי אפטרופוס היה מעשר בקטנותו "הר"ד אלתן מפרש הוה מעשר אחר חורבן צממת צממא לנלן: **ר' ר' הנינא ור' יוחנן ור' חביבא מתני.** פירוש ממני הך שמעתא דלמני צממון והשתא ספק הש"ס למילתיה וקאלמר כפולי (ה"ש"ס) כל כ"ה: **וגא מיהלפא רבי יוחנן כו' ולא קמי ממני אמילוף כן קבל רבינו שמואל צמס רבינו שלמה ששמע מרבי אלעזר רבו:** ואע"ג

והתניא ובלבד שיוגיבה מן הקרקע טפח כי תניא הוהא בחבלא דביני ביני: **מתני' אין חמור ויצא במדרעת בזמן שאינה קשורה לו** ולא בווג אף על פי שהוא פקוק ולא בסולם שבצוארו ולא ברצועה שברגלו ואין התרגוליים ויצאין בחושין ולא ברצועה שברגליהם ואין הזכרים ויצאין בעגלה שתחת האלה שלהן ואין הרחלים ויצאות חנונות ואין העגל ויצא בגימון ולא פרה בעור הקופר ולא ברצועה שבין קרניה ופרתו של רבי אלעזר בן עזריה היתה ויצאה ברצועה שבין קרניה שלא ברצון חכמים: **גמ' מאי טעמא דבראמרן:** ולא בווג אע"פ שהוא פקוק: **מושום דמחוי במאן דאורי לחינגא:** ולא בסולם שבצוארו: **א"ר הונא בי לועא למאי עבדי ליה להיכא דאית ליה מכה דלא הדר חייך ביה:** ולא ברצועה שברגלו: **דעבדי ליה לגיורא:** ואין התרגולין ויצאין בחושין: **דעבדי ליה סימנא כי היכי דלא ליחלפו:** ולא ברצועה: **דעבדי ליה כי היכי דלא ליחברו מאני:** ואין הזכרים ויצאין בעגלה: **כי היכי דלא לחמוטן אלייתה:** ואין הרחלים ויצאות חנונות: **יתבי רב אחא רב עולא קמיה דרב חסדא ויתיב וקאמר משעה שגזוין אותה מומיני לה עוק בשמן ומנייה לה על פרתה כדי שלא תצטנן אמר ליה רב חסדא א"כ עשית' מר עוקבא אלא יתיב רב פפא בר שמואל קמיה דרב חסדא ויתיב וקאמר בשעה שבורעת לילך מומיני לה שני עוקין של שמן ומנייה לה אחד על פרתה ואחד על הרחם כדי שתחמם א"ל רב נחמן אם כן עשיתה וילתא אלא א"ר הונא עין אחד יש בכרכי הים והגון שמו ומביאין קיסם ומנייה לה בחומטה כדי שתתעמש ויפלו דרני ראשה אי הכי זכרים נמי כיון דמנגחי זכרים בהרדי ממילא נפלו שמעון נזירא אמר קיסמא דריתמא בשלמא דרב הונא היינו דקתני חנונות אלא לרבנן מאי חנונות דעבדינן להו מילתא דמרחמינן עלייהו: ואין העגל ויצא בגימון: **מאי עגל בגימון א"ר הונא בר גירא אמר ר' אלעזר מאי משמע דהאי גימון לישנא דמיכף דכתיב והלכוף באגמון ראשו:****

והסניא ובלבד שיוגיבה מן הקרקע טפח. אצל כל כמה דעני ניוק ממוחה יריה: **כנגלא דעני בני.** שצין ירו לגמל צהורא קאלמר כמה דעני נהוי ובלבד שיוגיבה מן הקרקע טפח כדי שהסני נראה צהורה נמשכה צו דאי לא לא ייתחזי נטירותא דצממה אלף כמשאוי בעלמא שאין נראה שלומן ראהש ידו: **בתנ' בווג.** אשקלטי"א: **אע"פ** שמללו פקוק בתוכין שאין העיגל שלו מקשקש להשמיע קול וצגמ' מפרש טעמא: **סולם** ולרועה וכל הך דמתניתין מפרש בגמרא. וכוליה משום דקייס עייהו ואי נפלי אתי לאתיי: **עגלה.** כגון קרון קטן שעושין לו חמת וצו שרשא וצו חומן האילוס רחב כמיין דן קטן ואין צו עס אלף שומן ועב וצד וכשנגדר לארץ נשרט ושמת ועושיש לו עגלה מתגלגלת אחריי כשהוא הולך והוצב קשור עליה: **קופר.** שרץ הוא שנימי מדין כמחט וקוין לו הריזין וקושרין עורו צדי הפרה שלא ייקוה שרש: **ולא צילועה** שצין קרניה. דמשאוי הוא לה כדמפרש בגמרא: **גמ' דראמרן.** שאינה קשורה צו מע"ש דלא גלי מחמתול שיהא לריכה לכך שיהא לה למלוט: **פקוק.** סמוס: **לינגא.** לזקן למכור ומולין לו זוג להנלוט: **צי לועא.** שקושרין אלף הלחי: **דלא הדר מידן לה.** שלא יוכל להחזיר ואורו לנד המכה למכה בשניו וקושרין צלוטו ומשוזים הן יומר מקשקשין שעל גבי השכר ואי נפלו חייט לעיניו ומיימי להו צגגה: **לינגא.** אנטורטילי"י נלע"ו. צממה שפסיעמיה קלרים ומכה רגליה זה צוה עוקין לה כמין טבעת של עקלים או לרעוטה עבות וקושרין אותה למעלה מפרקות ליחלפו צמרגוליי חכריהם: **דלא לישכרו מאני.** שקושרין שני רגליה יחד צילועה קלרה שלא מולל להרס רגליה ולהתיו: **דלא לישמון.** שלא ילקו כסלטיס וטרסיס: **בלתי"י נלע"ו:** **לאחר** שגזוין אופס טומינס לה **עוק צממון.** עד שיגדל צממה: **עוק.** צממון קפן או כל דבר קר: **פוחסא.** מלחה: **עשיסה מר עוקבא.** ניהגת כרמל זו חשיבותו של מר עוקבא שיהיה עשיר ואצ צית דין ובי דרך חשיבותה לכן: **יפא.** אשמו של רב צממן: **דני.** מולטיס: **קיסמא דריסמא.** קיסם של רותם שמתקין לה צמוטמה: **צי נירא.** עול קטן שמתקין לעגל צלוטו שיהיה למוד לכוף רשאו לכשיגדל: **דלא למלויה** יאלי. שלא יתקו עלוקה שקורין ששוא"ש: **צין לניו צין לשמר אפור.** דכל נטירותא ימיתת אמרינן משאוי הוא: **(מסנא)** **צפולי סדר מועד** כל יי הא"י ונגא. ארבעתן יחד: **חלופי ר' יוחנן.** יש מחליפין ר' יוחנן ומעילי ר' יוחנן: **נפסא.** נענש על עבדות שצדיק: **כלל העולם כולו.** בכל ישראל כגון מלך ונשיא שאפשר לו למחות שילחין מפניו ומקיימין דבציו: **וקייס**

תורה אור השלם

1 הקוה יקוה עום אבריהו יום צנות ארם ופשו חלוקין באגמון ראשו וישק ואמר יציע יקוה תקרא עום וחס רצון לך: ישיעו נח ה' 2 יי בנשפט יבוא עם וקני עמו וקוין ואקם בשרתם יתקם וקלל העמי בבריכהם: ישעיהו ג ג

הגרות הב"ח

(א) תוב' דיה רב וכו' בפלי' סדר מועד ל' כ' הא"י ונגא מתלפז:

גליון הש"ס

תוב' דיה חזו משיב' וכו' והר"ה אלתן פפסר ט' מ"ל רפ"ו מהלכות צבורות:

לעור רש"י

אישקלטי"א: **וגו** (פסוקן ד'י). הריצין [איריזין]. קופר. אנטורטילי"י לפפז [אנטורטילי"י]. לפפז עמבה (מחמת הובעת ברגלה). בליזיה"י. לפפז. עשורא"ש. עלוקות.

רבינו הננאל

פי' דלא מחמתה, שלא יעלה כעין עישוש באליה. חנונות. עין וישפז עין וחזון. ומניחין קיסם ממנו בחוטמו כדי שתתעמש ויפלו דרני ראשה. שמעון נזירא אמר רבי. אגמון. עין קטן כמו עול. פרה בעור הקופר. ברצועה שבין קרניה אי לרב בין כך ובין כך אסור, אי לשמואל לשמר מותר. לניו אמר, וזו היתה לניו. כל פי' שיש בירו ספק למחות ואינו מותר נתפס עליו כיון דה' בנשפט יבא עם וקני עמו וקוין אמ שריס חטאו

מוסף רש"י

שהוא פקוק. לויט מולת קול (לקמן טו). ברצועתה שבין קרניה לניו, ואמר רבנן משאוי הוא ואיני מקשש לה (ג' ע"ב ב). תריסר אלפי עגלי. עורו היה (סו"ט) וכו'. רבי רבי חנינא בר' חמנא. סא דלמתיין לקמן (מ"ה) וכו'. כבוליה דסדר מועד. שחוכה עס זוג זה של ד' חמשים אלף (ט"ז) חילק למולאי ומתפלל ר' יוחנן ומעילי ר' יוחנן (סו"ט ב).

רב נסים גאון

אמר ליה רב נתןן אם כן עשיתה תלת. וילתא וירא אחרו של נתןן. ותגר דאלין ונחמא [וח] כסון פוק שלטה שבולטו כחמת [נכרות ד] [וח] עולא בר בר אקילע לבי בר נתןן ברין וכו'. שמעא תלתא ואיקפדה וכשעה תריסין [קושרו] וכו' וכו' אמר רב נתןן לרב יהודה

6) לנקמן קנב. ו'יגיש' מ"ש
מחנה טו: ט' יגלוון
5) ו'יל' לחתפ; 6) ו'י"ז ד.
ע"ש; 7) ו'תמט ט: סתרינן
סד. 8) 'ג'ל' למל' אל' ו'ר'
1) ו'תמט ט: 2) ו'י"ז ו'ע
3) ו'תמט ט: 4) ו'י"ז ו'ע
5) ו'תמט ט: 6) ו'י"ז ו'ע
7) ו'תמט ט: 8) ו'י"ז ו'ע
9) ו'תמט ט: 10) ו'י"ז ו'ע

גילוי הש"ס

גמ' ר"י הוה יתיב עי' ב'צ
דף י' ע"ב חס' ד"ה פליטס:
שם א"ל ר"י ל"י מ"י
לוחיתיו. ע"י מנחם כ"ה
א"ש ע"י ד"ה ו'ל' זכ' מ"י
גמ' ר"י שם א"ש ר"י מ"י
הו"ע בן בא"י. ו'יגלוון
חקק חלקו חס' חלמ' כן
לעוד. ו'ע' שם שמואל:
ו'ת' ר"ה טובה נחשת
ו'ת' ר"ה טובה נחשת. ע"י
זמח' דף ט' פ"ח חס' ד"ה
ה"ק: שם ר"ה חס' ו'ת' ו'ב'
נפיש' שמואל ר"ה
ו'ת' ר"ה טובה נחשת. ע"י
שם חס' ד"ה טובה נחשת.
א"ש חס' ד"ה טובה נחשת.
ו'ת' ר"ה טובה נחשת. ע"י
ו'ת' ר"ה טובה נחשת. ע"י

מוקף תוספות

א. כלומר: והיה להם
לפתוח עד שיבדילו להם
שלא יקבלו מהם. מ"י
ב. אין נעשים כלל ולא
עד אלא ששוחקיה באה
להם וזאת שאמר. מ"י
ג. את העולה את המנחה.
ד. ו'ת' ר"ה טובה נחשת.
ה. ו'ת' ר"ה טובה נחשת.
ו. ו'ת' ר"ה טובה נחשת.
ז. ו'ת' ר"ה טובה נחשת.
ח. ו'ת' ר"ה טובה נחשת.
ט. ו'ת' ר"ה טובה נחשת.
י. ו'ת' ר"ה טובה נחשת.
יא. ו'ת' ר"ה טובה נחשת.
יב. ו'ת' ר"ה טובה נחשת.
יג. ו'ת' ר"ה טובה נחשת.
יד. ו'ת' ר"ה טובה נחשת.
טו. ו'ת' ר"ה טובה נחשת.
טז. ו'ת' ר"ה טובה נחשת.
יז. ו'ת' ר"ה טובה נחשת.
יח. ו'ת' ר"ה טובה נחשת.
יט. ו'ת' ר"ה טובה נחשת.
כ. ו'ת' ר"ה טובה נחשת.

רב נסים גאון

דאמר ר' הניא חתומי של
הקב"ה אמת. חתומי עיקר
דבריו ר' הניא חתומי ב' אל
כחן גדול (דף טו ע"ב) כמ"ס
ויאמר ר' הניא חתומי (דף טו
במ"ס סנהדרין) ובהלכות
ארץ ישראל במסכת
סנהדרין אומר ברבך זה
שם מה ביהרר גורבא זה
לכתבה הניא חתומי חתומי
כ"י כ"ס ר' ראובן אמר
אמת. מהו אמת אמר ר'
אבין שמואל אלהים חיים
ומלך עולם. אמר ר' שמעון
בן לקיש אלו אדאיה אדא"א
ב"בא. כ"ס באבוצינה. ו'ת'
מסכת ראש השנה (דף טו)
ה' ראשון שלא יקבלו
מלכותי מאמר. ומבדיל
אין אלהים שאין לי שותף.
ואת אחרונים אני הוא שאין
עוד לי שותף לאת. ואמת
נמי כדבארתי ר' אשמיא
(דף טו ע"ב).

במה בהמה פרק חמישי שבת

נה. תורה אור השלם

1 אטם אנו מעשך דל נם
דוא יקרא ולא יקרא
ש"י כא י
2 בוד דיה בה אפי' ו' ד'טו
לכ"ך משפט ודעילו גויל
מיד עשוק פן תצא כאש
חזוהי ובערה ואין מנכה
מק"י ר"ע מעליבם
ו'יחזיקו כ"י
3 ו'יאמר ו' אליו
עבר בחור ודעילו חתוך
וישקלם ודחיתו ו'ת'
על מנחות האנשים
דנאנשים ודנאנשים על קל
דחיתו ובערה ואין מנכה
מק"י ר"ע מעליבם
ו'יחזיקו ט'
4 ו'יאמר ו' אליו
עבר בחור ודעילו חתוך
וישקלם ודחיתו ו'ת'
על מנחות האנשים
דנאנשים ודנאנשים על קל
דחיתו ובערה ואין מנכה
מק"י ר"ע מעליבם
ו'יחזיקו ט'

5 ו'יאמר ו' אליו
עבר בחור ודעילו חתוך
וישקלם ודחיתו ו'ת'
על מנחות האנשים
דנאנשים ודנאנשים על קל
דחיתו ובערה ואין מנכה
מק"י ר"ע מעליבם
ו'יחזיקו ט'
6 ו'יאמר ו' אליו
עבר בחור ודעילו חתוך
וישקלם ודחיתו ו'ת'
על מנחות האנשים
דנאנשים ודנאנשים על קל
דחיתו ובערה ואין מנכה
מק"י ר"ע מעליבם
ו'יחזיקו ט'
7 ו'יאמר ו' אליו
עבר בחור ודעילו חתוך
וישקלם ודחיתו ו'ת'
על מנחות האנשים
דנאנשים ודנאנשים על קל
דחיתו ובערה ואין מנכה
מק"י ר"ע מעליבם
ו'יחזיקו ט'
8 ו'יאמר ו' אליו
עבר בחור ודעילו חתוך
וישקלם ודחיתו ו'ת'
על מנחות האנשים
דנאנשים ודנאנשים על קל
דחיתו ובערה ואין מנכה
מק"י ר"ע מעליבם
ו'יחזיקו ט'
9 ו'יאמר ו' אליו
עבר בחור ודעילו חתוך
וישקלם ודחיתו ו'ת'
על מנחות האנשים
דנאנשים ודנאנשים על קל
דחיתו ובערה ואין מנכה
מק"י ר"ע מעליבם
ו'יחזיקו ט'
10 ו'יאמר ו' אליו
עבר בחור ודעילו חתוך
וישקלם ודחיתו ו'ת'
על מנחות האנשים
דנאנשים ודנאנשים על קל
דחיתו ובערה ואין מנכה
מק"י ר"ע מעליבם
ו'יחזיקו ט'

מוקף רש"י

חומתו של הקב"ה אמת.
שמואל אלו חתומי עיקר
דבריו חתומי עמית חתומי
אל חתומי (סנהדרין טו).

רבינו הגנאל

זקניו בה תצא, אלא על
שלא בחור.

וקנים. סנהדרין: רישך בקרינו. אני שאני רכך איני נכוח אצל מר
עוקבה שהוא רשע לי ולך ואב ז"ד יכווה בממין: דכתיב ציט דוד
וגו'. לא עש אלה מן שצדו לפסוט: חזן מנצח זה. שגח' נמקלה
על מלחום האנשים הנאנשים והנאנשים
על כל הסועכות הנעשות בטובה.
אלו לדיקים: שלא ישלחו כסם מלאכי
הנש. שאני רוצה לשלוח צעיר:
היינו דכתיב. מעיקרם ועל כל אש
אשר עליו המיו אל מגשו ולבסוף
וממקדשי תחלו: ממקודשי. שהיה
למקטרג מדת הדין וחזר מן הטוב:
מי סוף מונח הנשחם. צימי יחזקאל
והלא שלמה גזו ונשה מונח אנשים
על ל"ב חמה דכתיב (מלכים ב' ח') כי
מונח הנשחם אשר לפני ה' קטן
מהכיל ו כהנס האומר לחבירו ננס
פלוגי ופסול לעבודה: ממקום שאומרים
שירה. מן הלויים שאומרים שיר בכלי
נחשם: סוף סמום. נשעשים חוסמו
על הקב"ה אמת. אמונת לאומיות
וראשון ואחרון על שם אני ראשון
ואני אחרון ואני הוא: אלו בני אדם
שקיימו הסורה כולם. המיו סימן
לסם שקיימו הסורה מראש ועד סוף:
ואיש לא ילונה. שאין עוד זכות
לאבות ששכחה: ויפן אלהים למען
נתיסו אט אנשים וגו' ולא השליכס
מעל פניו עד עשה. אצל מכלל ואלך
השליכס ולא פנה אל ברית אבות:
אל אלהי אביהם ואלהי יצחק וישראל
היינו יודע. שאתה זוכר ברית אביהם
יצחק וישראל מדקלמך היום יודע ותו
לא מכלל דמשה ועל ידי חתומי
הזכרה לסם צימי חסאל: צימי
חוקיהו. דכתיב עממה ועד עולם
קנאת ה' בצלות מעשה זמל ולא
זכות אבות: נלא חטא. וחטאו
שאין צדיק אלא זכות אבות קיימת
ועלום וזאת אמת מאמינה
תמה וזאת אמת מאמינה
לשעשים גמורים כמותם.
חוקיהו עולם.

ואע"ג דלא מקבלי לובחינהו מה. היינו היכא דספק אי מקבלי
דלאמר בסמוך לפניהם מי גלוי: אצל היכא דודאי לא מקבלי
הנח להם מוטע שיהו שוגגין ולא יהיו מודיין דלאמרין בהמינא כתי
ועל הרשעים ת"ו שר דב. לא
מקרא קלמר הכי אלא מסנדי
דהא דכתיב והמיתו מיו על מלכותם
האנשים הנאנשים והנאנשים על כל
המועבות הנעשות בטובה היינו
נלדיקים גמורים: מוצח נהשת
בימי ש"מח מי הוה. דכתיב עולם
הסיון כי היה קטן מהכיל וז"ל חס
כתיב דכתיב הימים (ד' ט) ועש שלמה
את מונח הנשחם ויול דרשתי ליה
כי הכא מונח שאומרים לפניו שירה:
כתיב נחשת:
קצף אף וחימה. קשה לרשע'
דלמר צפ"ק דמסכת ע"ג
(דף ד. ו) וס' כתיב חימה אין לי
וכתיב נוקם ה' ובעל חימה ומשני
כאן לישאל כאן לנכדים אלמא דאין
דכתיב חימה על שרלל וזה היה
דמס' ע"ג קשה דכס"פ ארבעה נדרים
לדכתיב חימה על יו ופריך וזה היה
כי יגורתי מפני האף והחימה ומשני
מרי חימה הו':
ושמואל אמר תמה וזאת אמת.
ורבי יוחנן אמר תחון
זכות אבות. אומר רבינו מס דכות
זכות תמה אצל ברית אבות לא
תמה דהא כתיב ויקרא (טו) וזכרתי
את בריתי יעקוב אף לאמר גלות' ואנן
אין אנו מוזכרין זכות אבות אלא
הצדק' ומפני דשמואל דלמר מימי
חזאל הדיין מדכתיב למען בריתו ולא
למען זכותו ואומר ר"י דביקרא רב
(פ' לו) דייק מעד עמה דרפי'
כקונטרס' ולר"י נראה דלא פליגי
שמואל ור"י אלא שמואל קלמר
לרשעים תמה אצל לדיקים לא תמה
וצדיקים איירי ר"י מדע דהא ר"י
אמר בסמוך דמימי חזקי' תמה זכות
אבות והכא קלמר דאף כשעת מורכב
זכר אלו סומכין להזכיר זכות אבות ועל
זכרתי ויקרא רבא רבי חסל אומר
ועולם זכות אבות קיימת ועולם
אלו מוזכרים חוסם וכן הוא אומר'
כי אל לחוס וגו' ולא ישכח את
ברית אבותיך וגו':
אין מיתה בלא חטא. פי' (מימה)
לפי שהגורה צדקה אף על
השגרה ואין יסורים צלל עון של
מויד דלאמר ציומל' (דף לו):
מטאוס אלו השגגות עונות אלו
הזדונות ואף על גב דלאמר (שעונות
דף ט: ט) גבי שעיר של י"ב להגין
עליו מן היסורים משמע דיסורים
בלים על שוגג הכא מיירי ציפורי
נעשים ספן מכווערים דכתיבי קרא:
ארבעה

אלא מקודשי אלו בני אדם שקיימו את התורה כולה מאלף ועד תיו ומיד
(ונהג ששה אנשים באים מדרך שער העליון אשר מפנה צפונה ואיש כלי
מפצו בידו ואיש אחד בתוכם לבוש הכדים וקסת הסופר במתניו ויבאו ויעמדו
אצל מוצח הנחושת מוצח הנחושת מי הוה אמר להו הקב"ה התחילו ממקום
שאוברים שירה לפני ומאן ניגהו ששה אנשים א"ר חסדא קצף אף וחימה
ומשחית ומשבר ומכלה ומ"ש תיו אמר רב תיו תחיה תיו תמות ושמואל אמר
תמה וזאת אבות ורבי יוחנן אמר תהון זכות אבות ור"ל אמר תיו סוף חותמו של
הקב"ה דלאמר רבי הניא חתומי של הקב"ה אמת (אמר) ר' שמואל בר נחמני
אלו בני אדם שקיימו את התור' כולה מאלף ועד תיו מאימתי תמה וזכות אבות
אמר רב מימות הושע בן בארי שנא' אגלה את נבלתה לעיני מאהביה ואיש
לא יצילה מידי ושמואל אמר מימי חזאל שמואל ר' וזואל מלך ארם לחץ את
ישראל כל ימי הוואחו וכתיב ויחן ה' אותם וירחמם ויפן אליהם למען בריתו
את אברהם יצחק ויעקב ולא אבה השחיתם ולא השליכם מעל פניו עד עתה ר'
הושע בן לוי אמר מימי אליהו שנאמר ויהי בעלות המנחה ויגש אליהו הנביא
ויאמר ה' אלהי אברהם יצחק וישראל היום יודע כי אתה אלהים בישראל ואני
עבדך ובדברך עשיתי [את] כל הדברים האלה וגו' ורבי יוחנן אמר מימי
חזקיהו שנאמר למרבה המשרה ולשלים אין קץ על כסא דוד ועל
ממלכות להבין אותה ולסעדה במשפט ובצדקה מעתה ועד עולם קנאת

ה' צבאות תעשה זאת וגו': אמר רב אמי אין מיתה בלא חטא ואין יסורין בלא חטא ואין מיתה בלא
חטא דכתיב הנפש החוטאת היא תמות בן לא ישא בעון האב ואב לא ישא בעון הבן צדקת הצדיק עליו
תהיה ורשעת הרשע עליו תהיה וגו' אין יסורין בלא חטא ואין יסורין בלא חטא ואין יסורין בלא חטא
מיתבי

ואע"ג דלא מקבלי לובחינהו מה. היינו היכא דספק אי מקבלי
דלאמר בסמוך לפניהם מי גלוי: אצל היכא דודאי לא מקבלי
הנח להם מוטע שיהו שוגגין ולא יהיו מודיין דלאמרין בהמינא כתי
ועל הרשעים ת"ו שר דב. לא
מקרא קלמר הכי אלא מסנדי
דהא דכתיב והמיתו מיו על מלכותם
האנשים הנאנשים והנאנשים על כל
המועבות הנעשות בטובה היינו
נלדיקים גמורים: מוצח נהשת
בימי ש"מח מי הוה. דכתיב עולם
הסיון כי היה קטן מהכיל וז"ל חס
כתיב דכתיב הימים (ד' ט) ועש שלמה
את מונח הנשחם ויול דרשתי ליה
כי הכא מונח שאומרים לפניו שירה:
כתיב נחשת:
קצף אף וחימה. קשה לרשע'
דלמר צפ"ק דמסכת ע"ג
(דף ד. ו) וס' כתיב חימה אין לי
וכתיב נוקם ה' ובעל חימה ומשני
כאן לישאל כאן לנכדים אלמא דאין
דכתיב חימה על שרלל וזה היה
דמס' ע"ג קשה דכס"פ ארבעה נדרים
לדכתיב חימה על יו ופריך וזה היה
כי יגורתי מפני האף והחימה ומשני
מרי חימה הו':
ושמואל אמר תמה וזאת אמת.
ורבי יוחנן אמר תחון
זכות אבות. אומר רבינו מס דכות
זכות תמה אצל ברית אבות לא
תמה דהא כתיב ויקרא (טו) וזכרתי
את בריתי יעקוב אף לאמר גלות' ואנן
אין אנו מוזכרין זכות אבות אלא
הצדק' ומפני דשמואל דלמר מימי
חזאל הדיין מדכתיב למען בריתו ולא
למען זכותו ואומר ר"י דביקרא רב
(פ' לו) דייק מעד עמה דרפי'
כקונטרס' ולר"י נראה דלא פליגי
שמואל ור"י אלא שמואל קלמר
לרשעים תמה אצל לדיקים לא תמה
וצדיקים איירי ר"י מדע דהא ר"י
אמר בסמוך דמימי חזקי' תמה זכות
אבות והכא קלמר דאף כשעת מורכב
זכר אלו סומכין להזכיר זכות אבות ועל
זכרתי ויקרא רבא רבי חסל אומר
ועולם זכות אבות קיימת ועולם
אלו מוזכרים חוסם וכן הוא אומר'
כי אל לחוס וגו' ולא ישכח את
ברית אבותיך וגו':
אין מיתה בלא חטא. פי' (מימה)
לפי שהגורה צדקה אף על
השגרה ואין יסורים צלל עון של
מויד דלאמר ציומל' (דף לו):
מטאוס אלו השגגות עונות אלו
הזדונות ואף על גב דלאמר (שעונות
דף ט: ט) גבי שעיר של י"ב להגין
עליו מן היסורים משמע דיסורים
בלים על שוגג הכא מיירי ציפורי
נעשים ספן מכווערים דכתיבי קרא:
ארבעה

ואע"ג דלא מקבלי לובחינהו מה. היינו היכא דספק אי מקבלי
דלאמר בסמוך לפניהם מי גלוי: אצל היכא דודאי לא מקבלי
הנח להם מוטע שיהו שוגגין ולא יהיו מודיין דלאמרין בהמינא כתי
ועל הרשעים ת"ו שר דב. לא
מקרא קלמר הכי אלא מסנדי
דהא דכתיב והמיתו מיו על מלכותם
האנשים הנאנשים והנאנשים על כל
המועבות הנעשות בטובה היינו
נלדיקים גמורים: מוצח נהשת
בימי ש"מח מי הוה. דכתיב עולם
הסיון כי היה קטן מהכיל וז"ל חס
כתיב דכתיב הימים (ד' ט) ועש שלמה
את מונח הנשחם ויול דרשתי ליה
כי הכא מונח שאומרים לפניו שירה:
כתיב נחשת:
קצף אף וחימה. קשה לרשע'
דלמר צפ"ק דמסכת ע"ג
(דף ד. ו) וס' כתיב חימה אין לי
וכתיב נוקם ה' ובעל חימה ומשני
כאן לישאל כאן לנכדים אלמא דאין
דכתיב חימה על שרלל וזה היה
דמס' ע"ג קשה דכס"פ ארבעה נדרים
לדכתיב חימה על יו ופריך וזה היה
כי יגורתי מפני האף והחימה ומשני
מרי חימה הו':
ושמואל אמר תמה וזאת אמת.
ורבי יוחנן אמר תחון
זכות אבות. אומר רבינו מס דכות
זכות תמה אצל ברית אבות לא
תמה דהא כתיב ויקרא (טו) וזכרתי
את בריתי יעקוב אף לאמר גלות' ואנן
אין אנו מוזכרין זכות אבות אלא
הצדק' ומפני דשמואל דלמר מימי
חזאל הדיין מדכתיב למען בריתו ולא
למען זכותו ואומר ר"י דביקרא רב
(פ' לו) דייק מעד עמה דרפי'
כקונטרס' ולר"י נראה דלא פליגי
שמואל ור"י אלא שמואל קלמר
לרשעים תמה אצל לדיקים לא תמה
וצדיקים איירי ר"י מדע דהא ר"י
אמר בסמוך דמימי חזקי' תמה זכות
אבות והכא קלמר דאף כשעת מורכב
זכר אלו סומכין להזכיר זכות אבות ועל
זכרתי ויקרא רבא רבי חסל אומר
ועולם זכות אבות קיימת ועולם
אלו מוזכרים חוסם וכן הוא אומר'
כי אל לחוס וגו' ולא ישכח את
ברית אבותיך וגו':
אין מיתה בלא חטא. פי' (מימה)
לפי שהגורה צדקה אף על
השגרה ואין יסורים צלל עון של
מויד דלאמר ציומל' (דף לו):
מטאוס אלו השגגות עונות אלו
הזדונות ואף על גב דלאמר (שעונות
דף ט: ט) גבי שעיר של י"ב להגין
עליו מן היסורים משמע דיסורים
בלים על שוגג הכא מיירי ציפורי
נעשים ספן מכווערים דכתיבי קרא:
ארבעה

ואע"ג דלא מקבלי לובחינהו מה. היינו היכא דספק אי מקבלי
דלאמר בסמוך לפניהם מי גלוי: אצל היכא דודאי לא מקבלי
הנח להם מוטע שיהו שוגגין ולא יהיו מודיין דלאמרין בהמינא כתי
ועל הרשעים ת"ו שר דב. לא
מקרא קלמר הכי אלא מסנדי
דהא דכתיב והמיתו מיו על מלכותם
האנשים הנאנשים והנאנשים על כל
המועבות הנעשות בטובה היינו
נלדיקים גמורים: מוצח נהשת
בימי ש"מח מי הוה. דכתיב עולם
הסיון כי היה קטן מהכיל וז"ל חס
כתיב דכתיב הימים (ד' ט) ועש שלמה
את מונח הנשחם ויול דרשתי ליה
כי הכא מונח שאומרים לפניו שירה:
כתיב נחשת:
קצף אף וחימה. קשה לרשע'
דלמר צפ"ק דמסכת ע"ג
(דף ד. ו) וס' כתיב חימה אין לי
וכתיב נוקם ה' ובעל חימה ומשני
כאן לישאל כאן לנכדים אלמא דאין
דכתיב חימה על שרלל וזה היה
דמס' ע"ג קשה דכס"פ ארבעה נדרים
לדכתיב חימה על יו ופריך וזה היה
כי יגורתי מפני האף והחימה ומשני
מרי חימה הו':
ושמואל אמר תמה וזאת אמת.
ורבי יוחנן אמר תחון
זכות אבות. אומר רבינו מס דכות
זכות תמה אצל ברית אבות לא
תמה דהא כתיב ויקרא (טו) וזכרתי
את בריתי יעקוב אף לאמר גלות' ואנן
אין אנו מוזכרין זכות אבות אלא
הצדק' ומפני דשמואל דלמר מימי
חזאל הדיין מדכתיב למען בריתו ולא
למען זכותו ואומר ר"י דביקרא רב
(פ' לו) דייק מעד עמה דרפי'
כקונטרס' ולר"י נראה דלא פליגי
שמואל ור"י אלא שמואל קלמר
לרשעים תמה אצל לדיקים לא תמה
וצדיקים איירי ר"י מדע דהא ר"י
אמר בסמוך דמימי חזקי' תמה זכות
אבות והכא קלמר דאף כשעת מורכב
זכר אלו סומכין להזכיר זכות אבות ועל
זכרתי ויקרא רבא רבי חסל אומר
ועולם זכות אבות קיימת ועולם
אלו מוזכרים חוסם וכן הוא אומר'
כי אל לחוס וגו' ולא ישכח את
ברית אבותיך וגו':
אין מיתה בלא חטא. פי' (מימה)
לפי שהגורה צדקה אף על
השגרה ואין יסורים צלל עון של
מויד דלאמר ציומל' (דף לו):
מטאוס אלו השגגות עונות אלו
הזדונות ואף על גב דלאמר (שעונות
דף ט: ט) גבי שעיר של י"ב להגין
עליו מן היסורים משמע דיסורים
בלים על שוגג הכא מיירי ציפורי
נעשים ספן מכווערים דכתיבי קרא:
ארבעה

ואע"ג דלא מקבלי לובחינהו מה. היינו היכא דספק אי מקבלי
דלאמר בסמוך לפניהם מי גלוי: אצל היכא דודאי לא מקבלי
הנח להם מוטע שיהו שוגגין ולא יהיו מודיין דלאמרין בהמינא כתי
ועל הרשעים ת"ו שר דב. לא
מקרא קלמר הכי אלא מסנדי
דהא דכתיב והמיתו מיו על מלכותם
האנשים הנאנשים והנאנשים על כל
המועבות הנעשות בטובה היינו
נלדיקים גמורים: מוצח נהשת
בימי ש"מח מי הוה. דכתיב עולם
הסיון כי היה קטן מהכיל וז"ל חס
כתיב דכתיב הימים (ד' ט) ועש שלמה
את מונח הנשחם ויול דרשתי ליה
כי הכא מונח שאומרים לפניו שירה:
כתיב נחשת:
קצף אף וחימה. קשה לרשע'
דלמר צפ"ק דמסכת ע"ג
(דף ד. ו) וס' כתיב חימה אין לי
וכתיב נוקם ה' ובעל חימה ומשני
כאן לישאל כאן לנכדים אלמא דאין
דכתיב חימה על שרלל וזה היה
דמס' ע"ג קשה דכס"פ ארבעה נדרים
לדכתיב חימה על יו ופריך וזה היה
כי יגורתי מפני האף והחימה ומשני
מרי חימה הו':
ושמואל אמר תמה וזאת אמת.
ורבי יוחנן אמר תחון
זכות אבות. אומר רבינו מס דכות
זכות תמה אצל ברית אבות לא
תמה דהא כתיב ויקרא (טו) וזכרתי
את בריתי יעקוב אף לאמר גלות' ואנן
אין אנו מוזכרין זכות אבות אלא
הצדק' ומפני דשמואל דלמר מימי
חזאל הדיין מדכתיב למען בריתו ולא
למען זכותו ואומר ר"י דביקרא רב
(פ' לו) דייק מעד עמה דרפי'
כקונטרס' ולר"י נראה דלא פליגי
שמואל ור"י אלא שמואל קלמר
לרשעים תמה אצל לדיקים לא תמה
וצדיקים איירי ר"י מדע דהא ר"י
אמר בסמוך דמימי חזקי' תמה זכות
אבות והכא קלמר דאף כשעת מורכב
זכר אלו סומכין להזכיר זכות אבות ועל
זכרתי ויקרא רבא רבי חסל אומר
ועולם זכות אבות קיימת ועולם
אלו מוזכרים חוסם וכן הוא אומר'
כי אל לחוס וגו' ולא ישכח את
ברית אבותיך וגו':
אין מיתה בלא חטא. פי' (מימה)
לפי שהגורה צדקה אף על
השגרה ואין יסורים צלל עון של
מויד דלאמר ציומל' (דף לו):
מטאוס אלו השגגות עונות אלו
הזדונות ואף על גב דלאמר (שעונות
דף ט: ט) גבי שעיר של י"ב להגין
עליו מן היסורים משמע דיסורים
בלים על שוגג הכא מיירי ציפורי
נעשים ספן מכווערים דכתיבי קרא:
ארבעה

ואע"ג דלא מקבלי לובחינהו מה. היינו היכא דספק אי מקבלי
דלאמר בסמוך לפניהם מי גלוי: אצל היכא דודאי לא מקבלי
הנח להם מוטע שיהו שוגגין ולא יהיו מודיין דלאמרין בהמינא כתי
ועל הרשעים ת"ו שר דב. לא
מקרא קלמר הכי אלא מסנדי
דהא דכתיב והמיתו מיו על מלכותם
האנשים הנאנשים והנאנשים על כל
המועבות הנעשות בטובה היינו
נלדיקים גמורים: מוצח נהשת
בימי ש"מח מי הוה. דכתיב עולם
הסיון כי היה קטן מהכיל וז"ל חס
כתיב דכתיב הימים (ד' ט) ועש שלמה
את מונח הנשחם ויול דרשתי ליה
כי הכא מונח שאומרים לפניו שירה:
כתיב נחשת:
קצף אף וחימה. קשה לרשע'
דלמר צפ"ק דמסכת ע"ג
(דף ד. ו) וס' כתיב חימה אין לי
וכתיב נוקם ה' ובעל חימה ומשני
כאן לישאל כאן לנכדים אלמא דאין
דכתיב חימה על שרלל וזה היה
דמס' ע"ג קשה דכס"פ ארבעה נדרים
לדכתיב חימה על יו ופריך וזה היה
כי יגורתי מפני האף והחימה ומשני
מרי חימה הו':
ושמואל אמר תמה וזאת אמת.
ורבי יוחנן אמר תחון
זכות אבות. אומר רבינו מס דכות
זכות תמה אצל ברית אבות לא
תמה דהא כתיב ויקרא (טו) וזכרתי
את בריתי יעקוב אף לאמר גלות' ואנן
אין אנו מוזכרין זכות אבות אלא
הצדק' ומפני דשמואל דלמר מימי
חזאל הדיין מדכתיב למען בריתו ולא
למען זכותו ואומר ר"י דביקרא רב
(פ' לו) דייק מעד עמה דרפי'
כקונטרס' ולר"י נראה דלא פליגי
שמואל ור"י אלא שמואל קלמר
לרשעים תמה אצל לדיקים לא תמה
וצדיקים איירי ר"י מדע דהא ר"י
אמר בסמוך דמימי חזקי' תמה זכות
אבות והכא קלמר דאף כשעת מורכב
זכר אלו סומכין להזכיר זכות אבות ועל
זכרתי ויקרא רבא רבי חסל אומר
ועולם זכות אבות קיימת ועולם
אלו מוזכרים חוסם וכן הוא אומר'
כי אל לחוס וגו' ולא ישכח את
ברית אבותיך וגו':
אין מיתה בלא חטא. פי' (מימה)
לפי שהגורה צדקה אף על
השגרה ואין יסורים צלל עון של
מויד דלאמר ציומל' (דף לו):
מטאוס אלו השגגות עונות אלו
הזדונות ואף על גב דלאמר (שעונות
דף ט: ט) גבי שעיר של י"ב להגין
עליו מן היסורים משמע דיסורים
בלים על שוגג הכא מיירי ציפורי
נעשים ספן מכווערים דכתיבי קרא:
ארבעה